

«НАПАЛИ СО СПИНЫ, ИНАЧЕ ОН ДАЛ БЫ ОТПОР»

В областном суде 22 мая начался процесс по делу об убийстве 33-летнего бизнесмена из Витебска, тело которого нашли в сентябре прошлого года в канаве рядом с дорогой в Шумилинском районе. Обвиняемый — 34-летний электромонтер из Городка Сергей Федотов

Убил и спрятал тело в кустах

Напомним, 28 сентября 2016 года в Шумилинском районе недалеко от проселочной дороги в мелиоративном канале рядом с деревней Хрипки нашли труп заместителя директора одной из витебских фирм Павла Б. На теле мужчины были колото-резанные раны.

В гаражном кооперативе в Городке нашли автомобиль погибшего — BMW X5. На машине были российские транзитные номера. В гараже также находились настоящие номерные знаки, личные вещи бизнесмена, его золотые украшения, документы и орудие убийства — штык-нож.

Следователи установили, что электромонтер Федотов предложил витебскому бизнесмену купить за 1700 долларов земельный участок с домом в Городокском районе. Предприниматель внес предоплату — 850 долларов. Но продавец оттягивал срок окончательной сделки.

Вечером 27 сентября Павел Б. поехал на своей BMW X5 в Городок на встречу с Федотовым — тот ему позвонил и сообщил, что готов наконец продать участок.

Далее, по версии следствия, события развивались так. Предприниматель и

продавец дачи встретились в гаражном кооперативе рядом с Городком. Здесь электромонтер с особой жестокостью убил бизнесмена, забрал его деньги, золотые украшения, наручные часы, мобильный телефон, сумку с документами. (Все имущество позже оценили в сумму более 5,5 тысячи рублей.) Затем вывез труп на территорию соседнего Шумилинского района и спрятал его в кустах в мелиоративной канаве. Поменял номера на машине и попытался ее угнать, но не смог завести.

Бизнесмен не вернулся ночевать домой, и его близкие на следующий день обратились в милицию. Вскоре правоохранители задержали Федотова.

Обвиняемому инкриминируют ряд преступлений: покушение на мошенничество и мошенничество; убийство, совершенное с особой жестокостью из корысти и сопряженное с разбойным нападением; разбойное нападение; покушение на угон транспортного средства.

Своей вины Федотов не признает. На следствии и на суде он заявил, что действовал из соображений самообороны.

На первом заседании судья опросила четырех потерпевших — вдову Павла

Б. Надежду, его отца, родного брата, а также коллегу по бизнесу и близкого друга Артема М.

Вдова: «Нашему сыну на момент убийства Павла было 1,5 месяца»

Надежда Б. — бухгалтер по образованию, сейчас в декретном отпуске. Она рассказала, что с Павлом они познакомились во время учебы в БНТУ. Потом поженились. В браке пара прожила 10 лет. У них родились двое детей — дочка, которой сейчас 8 лет, и сын, которому на момент убийства отца было всего 1,5 месяца. Семья жила в квартире, которую построила в кредит.

У Павла был близкий товарищ — Артем М. В 2011 году мужчины создали в Витебске фирму, которая выполняла электромонтажные работы.

Павел имел спортивную фигуру и рост свыше 180 см. Мужчина вел здоровый образ жизни, был мастером спорта по армрестлингу, занимался пауэрлифтингом, боксом. По словам жены, несмотря на занятость на работе и семейные обязанности, спорту он отдавал довольно много времени: в неделю у него было по 2–3 тренировки. В спортзал он собирался пойти и в тот вечер, когда произошла трагедия.

— Наша семья жила в достатке. Это видно и по украденному у мужа имуществу. Так, BMW X5 Павел приобрел за два года до случившегося, примерно за 20 тысяч долларов. Среди пропавших золотых украшений — и обручальное кольцо, которое муж носил не снимая.

У меня — такое же, мы заказывали эти кольца в частной ювелирной мастерской, — рассказала вдова.

Вспоминая последний день, в который она видела мужа, Надежда плакала:

— Павел был очень хорошим отцом и семьянином. Утром он приготовил дочке завтрак и отвез ее в школу. Потом привез мне из магазина уют и поехал на работу. В течение дня мы с ним созванивались. Я спросила, что приготовить на ужин. Он сказал, что собирается поехать в Городок. Но только туда и назад. Часов в 8 вечера супруг перестал брать трубку, а в 9 уже был недоступен. Я стала волноваться, связалась с коллегой мужа — Артемом М. Но никаких известий от мужа мы не получили. Ночь практически не спала. Наутро мы с Артемом продолжили поиск Павла.

Жена бизнесмена сообщила, что после рождения второго ребенка они с мужем решили приобрести дачу. Но при этом женщина не знала, реализовывал ли супруг этот план. Продавца участка под Городком Федотова она раньше не знала и впервые увидела его на суде.

— Требую для него пожизненного заключения, — заявила вдова.

Примечательно, что Павел Б. уже имел участок земли — в Витебском районе. Там он строил фундамент дома для своей семьи. Но жене он об этом не говорил. Хотел доделать фундамент, обнести участок забором, а потом привезти туда супругу и сделать ей сюрприз.

(працяг на стар. 2)

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

НАВУЧАННЕ

«ДЕДОВЩИНА» В КОЛЛЕДЖЕ

Троих учащихся колледжа в Городке подозревают в совершении грабежа и хулиганских действий, сообщила TUT.BY официальный представитель УСК по региону Светлана Сахарова.

Около полуночи 11 апреля два третьекурсника — 17-летний и 18-летний парни — избили в общежитии 16-летнего первокурсника. Заставляли его отжиматься и били руками и ногами по голове и телу.

Еще один 17-летний старшекурсник двараз открыто похитил вещи, принадлежащие потерпевшему: селфи-палку, флеш-карты и зажигалку.

Следователи возбудили уголовные дела в отношении трех парней по ч. 2 ст. 339 (Хулиганство, совершенное группой лиц) и ч. 2 ст. 206 (Грабеж, совершенный повторно) УК Беларуси, обе статьи предусматривают максимальное наказание в виде лишения свободы сроком на 6 лет. К подозреваемым применена мера процессуального принуждения — обязательствооявке, сообщает

официальный представитель УСК по Витебской области Светлана Сахарова.

В отношении двух несовершеннолетних подозреваемых следователи назначили комплексные судебные психолого-психиатрические экспертизы. Также для определения степени тяжести полученных потерпевшим телесных повреждений назначена судебно-медицинская экспертиза.

В ходе расследования уголовного дела установят причины и условия, которые способствовали совершению таких преступлений в общежитии колледжа, и направят в администрацию учебного заведения представления для принятия мер реагирования.

<https://news.tut.by>

АЎКЦЫЁН

ПРАДАЕЦА МАЁМАСЦЬ ПРАДПРЫЕМСТВА БАНКРУТА

20 чэрвеня прызначаны аукцыён па продажы маёмасці ААТ «Гарадоцкі райагпрамзаб», на якім плануецца прадаць 11 першых лотаў з маёмасці прадпрыемства банкрута. Аукцыён адбудзецца ў адміністрацыйным будунку прадпрыемства.

Арганізатарам таргоў выступае дзяржаўнае прадпрыемства «Віцебскі абласны цэнтр маркетынгу», а прадаўцом адпаведна ААТ «Гарадоцкі райагпрамзаб».

На аукцыён выстаўлена чатыры такарных станка, тры свідравальных, такарна-вінтарэзны, нажніцы гільяціны і два грузавыя спецыяльныя самазвала MAZ 551605-280-650. Самы вялікі кошт маюць спецыяльныя самазвалы MAZ — 2015 году вырабу — 40 890 руб.

Жадаючыя прыняць удзел у набыцці пэўных лотаў павінны ўнесці задатак у памеры 10% ад першапачатковага кошту і падаць заяўку да 17.30 19 чэрвеня ў ККУП «Віцебскі абласны цэнтр маркетынгу». Умовай аукцыёну з'яўляецца

пакрыццё затрат па ацэнцы маёмасці, аплата ПДВ звыш цаны продажу аб'екта. Дзевяць лотаў знаходзяцца па вул. Талкачова д. 12 ў Гарадку, а два ў в. Селішча.

Пераможца таргоў (прэтэндэнт на куплю) выканаць наступныя ўмовы: на працягу 5 дзён з дня правядзення таргоў: кампенсаваць затраты на арганізацыю і правядзенне таргоў, выдаткі па ацэнцы маёмасці, вырабе дакументацыі, неабходнай для правядзення таргоў; на працягу 5 рабочых дзён з дня правядзення таргоў падпісаць дагавор куплі-продажу; аплаціць прадмет таргоў і ПДВ у парадку і ў тэрміны, устаноўленыя дагаворам куплі-продажу.

Аукцыён адбудзецца 20

чэрвеня ў 11.00 па адрасе: г. Гарадок, вул.Талкачова, 12 у ААТ «Гарадоцкі райагпрамзаб».

Л. Антонаў

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: <http://haradok.info>

Наша газета «Гасцінец» пачала размешчацца на партале <http://haradok.info> ў раздзеле «Газета «Гасцінец», дзе ствараецца архіў за мінулыя гады.

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым — і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

ГУЧНАЯ СПРАВА

(пачатак на стар. №1)

При этом про будущий дом знали брат погибшего — Андрей Б. и коллега — Артем М.

Отец убитого: «Почувствовал плохое сердцем»

Отец бизнесмена — житель Ушач Вячеслав Б. — рассказал, что с детства приучил сына к спорту. Он охарактеризовал Павла как спокойного по нраву, но при этом целеустремленного, ответственного человека: «Он всегда работал над собой, делал все для семьи, для дома, для фирмы. Помогал и нам, родителям. Когда приезжал к нам — это был праздник».

— Когда мне позвонили и сказали, что Павел пропал, я сразу же сердцем почувствовал, что его убили. Потому что он до этого никогда не исчезал надолго, хотя разъезжал по всей Беларуси и бывало, что возвращался домой и ночью, и поздно вечером. Что мне не нравилось. Я ему говорил: работай днем. Не нравилась мне и его BMW X5 — слишком дорогая машина.

Отец погибшего попросил, чтобы обвиняемого осудили «по максимуму».

Друг: «Думаю, что Пашу убили неожиданно, со спины, иначе он дал бы отпор»

Об отношениях убитого и обвиняемого суда пояснил друг и коллега Павла Артем М.

Мужчин связывала давняя дружба:

— Мы вместе учились в БНТУ, потом вместе работали в «Витебских электросетях», а затем вместе создали фирму. В бизнесе у нас были равные доли: 50 на 50. Я управляющий предприятием, а Павел отвечал за все технические вопросы.

С жителем Городка Федотовым первым познакомился Артем. Позже — и Павел. Иногда витебские бизнесмены нанимали электромонтера из провинции и тот выполнял для их фирмы разовые работы.

— Если нужно было завершить работы на каком-то объекте и чего-то не хватало, то звонили Федотову, он привозил материалы и получал за это деньги, — рассказал на суде Артем М.

Коллега убитого знал, что тот собирался купить дачу в Городокском районе:

— Этот участок Павлу предложил сам Федотов. И мой друг съездил туда, посмотрел. Потом рассказал мне, что дом старенький, но место красивое — рядом озеро, лес. В общем, участок его заинтересовал и он отдал продавцу задаток — 850 долларов. Позже, уже после смерти Павла, я нашел в нашем офисе расписку про задаток, которую написал Федотов. Но окончательно сделка по продаже недвижимости все никак не могла состояться. Павел как-то сказал мне: «Надоел уже этот Федотов, задаток взял, а по поводу продажи дачи меня все завтраками кормит».

27 сентября, в день убийства, коллеги по бизнесу расстались в офисе. При этом Павел сообщил Артему, что намерен съездить в Городок.

— Днем Павлу звонил Федотов. О чем они говорили, я не вслушивался. Но понял, что Павел поедет в Городок по поводу покупки дачи. Поэтому, когда его жена Надя стала беспокоиться, где муж, я позвонил Федотову. Несмотря на поздний вечер, он ответил

мне бодрым голосом, в трубке еще фонил музыка. Сказал, что да, Павел собирался к нему, но так и не появился. На следующий день я попросил еще одного знакомого в Городке съездить в этот гараж, где должны были встретиться Павел и Федотов. И он сообщил мне, что к машине прикреплена записка: «Извините, заглох, утром заберу».

А через некоторое время милиционеры сообщили Артему, что тело его друга нашли в кустах в 40 км от Городка. Мужчина ездил на опознание.

Федотова обвиняют в совершении мошенничества и в отношении самого Артема М. В июле 2016 года электромонтер дважды брал у бизнесмена деньги в долг: «Сразу 200 рублей якобы на то, чтобы решить проблему с ГАИ, так как нарушил ПДД, а потом еще 100 рублей — на покупку запчастей для ремонта машины. Обещал вернуть в течение недели-двух, но это были абяцанкі-цацанкі».

По мнению Артема, его друг был убит неожиданным ударом:

— Паша — спортсмен. В последние два года мы с ним ходили на бокс. Он мог постоять за себя, если бы нападение было открытым. Ему хватило бы несколько ударов, чтобы отбиться. Значит, его убили со спины — когда он не видел и не ожидал удара.

Городокскому электромонтеру по ч. 2 ст. 139 УК (Убийство) грозит лишение свободы до 25 лет, пожизненное заключение или смертная казнь.

В судебном заседании объявлен перерыв — до 31 мая. <https://news.tut.by>

БАНКРУЦТВА

ЗДАРЭННЕ

ПАЗБАВІЎСЯ МАЁМАСЦІ

Паводле інфармацыі Гарадоцкага РАНС 17 траўня ў выніку парушэння правілаў пажарнай бяспекі пры абыходжанні з газавым балонам быў знішчаны дом, лазня і адрыва ў Гарадоцкім раёне.

Са слоў гаспадара ён толькі каля 12 гадзін дня прыехаў у вёску ў свой дачны дом. Занёс у дом прывезеныя рэчы і вырашыў падключыць пяцілітровы газавы балон, набыты напярэдадні ў г. Віцебску. Пры ім падключэнні ў выніку парушэння правілаў пажарнай бяспекі адбылося ўзгаранне газа паветранай сумесі і далейшае гарэнне газу, які

выходзіў з балона. Самастойна з тушэннем газу гаспадар не справіўся і выклікаў пажарнікаў. Па прыбыцці да месца выкліку падраздзяленняў МНС ўжо назіралася адкрытае гарэнне жыллага дома і размешчаных ля яго лазні і адрыва. У выніку пажару ўсе пабудовы знішчаны агнём.

Т. Гаражанка

АДПАЧЫНАК

АДКРЫТЫ ПРАКАТ

У траўні месяцы на лыжаролернай трасе адкрыўся летні пракат інвентара для адпачынку, а таксама з'явілася перасоўная лазня, альтанка і хутка адкрыецца гандлёвы павільён.

3 пачатку траўня на лыжаролернай трасе ў Вараб'евых гарах адкрыты традыцыйны пракат інвентара для адпачынку. Гэта пракат ровараў: 1 гадзіна — 3 руб., 2 гадзіны — 5 руб., далей за гадзіну — 2 руб., электрамабіля — 10 мін. — 2 руб., , роўнае канькоў, самаката — 1 гадзіна — 2 руб., мячоў і бадмінтона — 1 руб. за гадзіну, а таксама па гэтай ж кошту і арэнда мангала з 7 шампурамі.

На беразе возера каля мосціка на бас-востраў абсталявана перасоўная лазня. Кошт карыстання 10 руб за гадзіну, а на суткі з выездам — 100 рублёў.

Таксама ля возера з'явілася альтанка, якая абсталявана зручнымі лавамі, сталом і электрычнасцю. Адна гадзіна карыстання ёй складае 5 рублёў.

Да канца месяцы плануецца таксама адкрыць гандлёвы павільён Zlaty Bazant, дзе будзе весціся гандаль квасам, напоямі, півам і г.д.

Гэтыя апошнія новаўвядзенні безумоўна паспрыяюць таму, каб не толькі жыхары Гарадка, але і Віцебска, жадалі бы адпачыць у Вараб'евых гарах у Гарадку. Пытанне — за сучаснай рэкламай новага месца адпачынку.

Леанід Гаравы

ХОД ПРАЦЭДУРЫ БАНКРУЦТВА ААТ «ГАРАДОЦКІ РАПЗ»

Рашэнне аб прызнанні банкрутам ААТ «Гарадоцкі РАПЗ» і адкрыцці ў адносінах да даўжніка ліквідацыйнага вядзення было вынесена эканамічным судом Віцебскай вобласці 30 верасня 2016 года. Вытворчасць па справе аб банкруцтве была ўзбуджана ў снежні 2015 гады па ініцыятыве самога даўжніка. На той момант агульная запазычанасць прадпрыемства складала 123 руб. (да дэнамінацыі), выплата заробтнай платы затрымлівалася на тры месяцы. Пра гэта піша «Гарадоцкі веснік».

Прызначанай эканамічнай экспертызаі было вывучана пытанне аб прымяненні ў дачыненні да даўжніка мер па фінансавым аздаравленню сельскагаспадарчай вытворчасці і санацыі (адтэрміноўкі пагашэння запазычанасці па крэдытах). Але, як сведчыць аналіз фінансавога стану прадпрыемства, яно з'яўляецца неплацежаздольным, пры гэтым неплацежаздольнасць набыла ўстойлівы характар. Агульная сума крэдыторскай запазычанасці акцыянернага таварыства цяпер перавышае 7,6 мільёна дэнамінаваных рублёў. Асноўнымі крэдытарамі прадпрыемства з'яўляюцца ААТ «Малако» г. Віцебск, РУП «Віцебскэнерга» і іншыя юрыдычныя асобы. Тэрмін ліквідацыі ААТ «Гарадоцкі РАПЗ» усталяваны па 3 жніўня 2017 года, але

можа быць прадоўжаны рашэннем эканамічнага суда. Маёмасць акцыянернага таварыства павінна быць ацэнена і выстаўлена на конкурсныя таргі.

Упраўленне па сельскай гаспадарцы і харчаванню Гарадоцкага райвыканкама выступае арганам нагляду за ААТ «Гарадоцкі РАПЗ». Паводле слоў першага намесніка старшыні райвыканкама, начальніка райсельгасхарчу Аляксея Маркоўскага, па справах банкруцтва суд выносіць рашэнне аб ліквідацыі альбо санацыі даўжніка з улікам меркавання крэдытараў (у дадзеным выпадку гэта ААТ «Малако», РУП «Віцебскэнерга», банкі і іншыя юрыдычныя асобы) і, прымаючы пад увагу каэфіцыенты ліквіднасці і забяспечанасці ўласнымі

абаротнымі сродкамі прадпрыемства.

Як адзначыў антыкрызісны кіраўнік ААТ «Гарадоцкі РАПЗ» Мікалай Гаўрылаў, фермы прадпрыемства будуць выстаўлены на конкурсныя таргі адзіным лотам. Асноўная ўмова — набыццё ферм магчыма толькі з мэтай далейшай вытворчасці жывёлагадоўчай прадукцыі, захавання працоўных месцаў, пагалоўя буйной рагатай жывёлы ў Гарадоцкім раёне. Зараз агульная колькасць буйной рагатай жывёлы на малочнатаварных фермах у Веремеяўцы, Лажанях, Зарэччы і фермах з маладняком ў Слабодзе і Вялікіх Стайках — звыш 1 тыс. 600 галоў, іх абслугоўвае 125 чалавек. Магчымыя закупнікі малочнатаварных ферм — ААТ «Птушкафабрика Гарадок», ферм з маладняком — ААТ «Віцебскі мясакамбінат». Зараз ажыццяўляецца афармленне тэхнічнай дакументацыі на гэтыя аб'екты, пасля чаго будзе праведзена іх ацэнка.

Плошча сельгасугоддзяў ААТ «Гарадоцкі РАПЗ» перавышае 3,2 тыс. га, у тым ліку ралля складае амаль 1,3 тыс. га. Ворныя ўгоддзі, якія знаходзіліся ў пастаянным карыстанні

гэтага прадпрыемства, цяпер апрацоўваюць УП «Паўночны» і ААТ «Птушкафабрика Гарадок». Птушкафабрыцы па дагаворах перанайма перададзена і лізінгавая тэхніка даўжніка (пасяўная, кормаўборачная, грузавае) — усяго каля 60 адзінак. Частка механізатараў, якія працавалі ў ААТ «Гарадоцкі РАПЗ» працаўладкаваны на птушкафабрыку і ў «Паўночны».

Аб'ёмы вытворчасці малака ў ААТ «Гарадоцкі РАПЗ» у сакавіку-красавіку знізіліся з-за змены кармоў і захворванні жывёлы. Ліквідуемае прадпрыемства самастойна не спраўляецца з бягучымі плацяжамі, выплатай заробтнай платы, існуе частковая запазычанасць па яе выплаце за сакавік. У лік заробтнай платы працаўнікі па жаданні атрымліваюць прадукцыю птушкафабрыкі, «Паўночнага». За вынікамі фінансавога банкруцтва ААТ «Гарадоцкі РАПЗ» стаяць лёсы людзей: колькасць працоўнага калектыву акцыянернага таварыства на 1 мая 2017 году — 136 чалавек, з іх дзесяць работнікаў знаходзяцца ў дэкрэтных адпачынках.

— У любым выпадку

людзі не апынуцца перад фактам скарачэння. Сумесна з упраўленнем па працы, занятасці і сацыяльнай абароне райвыканкама адшукваем магчымасці іх працаўладкавання, — тлумачаць сітуацыю старшыня раённага аб'яднання прафсаюзаў Ірына Дарошчанка і старшыня райкама прафсаюза работнікаў АПК Таццяна Груганова. — За працаўнікамі ферм РАПЗ нават пры пераходзе да новага ўласніка застаюцца працоўныя месцы пры ўмове захавання вытворчай дысцыпліны і добрасумленнага стаўлення да працы. Практычна завяршылася будаўніцтва новага малочнатаварнага комплексу канцэрна «Дзеясельскі-Гарадок» ў Селішчы, а гэта — гарантыя стварэння новых працоўных месцаў. Добрая апэратары машыннага даення, цялятніцы, механізатары заўсёды запатрабаваныя. З людзьмі трэба размаўляць, каб не было непаразумення і неабгрунтаванага дамыслівання, тлумачыць ім, што банкруцтва РАПЗ не стане іх крахам.

**Кацярына Пучкова
Пераклад з расейскай зроблены рэдакцыяй.**

НАША ЎЛАДА

СТАМІЎСЯ АД УЛАДЫ

Цяпер ужо мала хто памятае, што 10 сьнежня 2013 году Лукашэнка правёў вялікую нараду па пытаннях будаўнічай галіны, якая праходзіла ў Палацы Незалежнасьці і працягвалася амаль 6 гадзін. На яе былі запрошана больш за 250 удзельнікаў, у тым ліку вышэйшыя службовыя асобы краіны, чальцы ўраду, кіраўнікі мясцовай вэртыкалі ўлады.

Тады кіраўнік Беларусі назваў гэта мерапрыемства знакавай падзеяй і паабяцаў, што падобныя нарады стануць рэгулярнымі, на іх будуць абмяркоўвацца найбольш надзённыя і значныя для людзей пытаньні разьвіцця эканомікі і грамадства на сярэдня- і доўгатаэрміновую пэрспэктыву. Лукашэнка адзначыў, што гэты форум бачыцца яму свайго роду аналягам пленума Цэнтральнага Камітэту Кампартыі ў савецкія часы, калі з усіх рэгіёнаў зьбіраліся кіраўнічыя кадры і адкрыта абмяркоўвалі, сумесна вырашалі найважнейшыя пытаньні жыцця грамадства.

Ён заявіў: «Такога фармату і шырокага складу ўдзельнікаў патрабуюць як актуальнасьць тэматыкі, так і неабходнасьць усебаковага абмеркаваньня рэальнай сытуацыі ў вельмі важных сфэрах дзейнасьці, каб дайсьці да кожнага

рэгіёну, кожнай арганізацыі... Неабходна часцей, як мінімум раз на паўгода, зьбірацца ў такім складзе, каб на сыстэмнай аснове даваць сыгналы ўсю грамадзтву пра праблемы, якія ўзьнікаюць, і шляхі іх вырашэньня... Таму мы дамовіліся, што ў пэрспэктыве такія нарады стануць нормай». Лукашэнка анансаваў, што дзьве наступныя нарады будуць прысьвечаныя праблемам ЖКГ і разьвіццю аграпрамысловага комплексу.

Хутка будзе чатыры гады, як былі абнародаваныя тыя пляны. Але ніякіх падобных нарадаў у выглядзе пленумаў ЦК больш не адбылося.

Пра гэта можна было б забыцца, калі б ня новыя факты нязвычайнага ўласнага абыякаваньня.

Таксама было абыякаваньне правесці вялікую нараду па пытаньні адукацыі ў краіне.

На сакавік была запланаваная

нарада па пытаньнях рэфармаваньня дзяржаўнай уласнасьці. Гэтага патрабуе МВФ.

Старшыня Цэнтравыбаркаму Ярмашына некалькі разоў паведамляла, што ў сакавіку павінна была прайсьці нарада па рэфармаваньні выбарчага заканадаўства. На гэтым настойваюць АБСЭ і Эўразьвяз.

Але ўсё гэтыя пляны і намеры падвісьлі.

9 сакавіка Лукашэнка даручыў да 1 красавіка дапрацаваць дэкрэт № 3 аб дармадах і прадставіць яму на падпіс. Але лёс дэкрэту невядомы.

14 сакавіка Лукашэнка заявіў, што трэба заслухаць справаздачу ўраду пра тэндэнцыі і сытуацыю ў эканоміцы па выніках першага кварталу. Мерапрыемства плянавалася правесці ў пашыраным складзе, зьбіраліся запрасіць больш за 300 чалавек. Прайшло больш за месяц, першы квартал скончыўся, і 21 красавіка, выступаючы з пасьлясьмерным да беларускага народу і Нацыянальнага сходу, Лукашэнка чарговым разам паабяцаў: «Больш дэтальна сытуацыю ў эканоміцы краіны мы бліжэйшым часам разгледзім на пасьядзеньні ўраду, а дакладней, пры справаздачы

ўраду перад прэзыдэнтам. Гэта будзе бліжэйшым часам з удзелам нашых дэпутатаў і сэнатараў, Нацыянальнага банку, усёй вэртыкалі ўлады і кіраўнікоў найважнейшых арганізацый».

Ужо канец траўня, хутка скончыцца другі квартал, а нарады ўсё няма.

Такім чынам, мы маем цікавую і вельмі адметную сытуацыю. Да таго, што палітычнае кіраўніцтва ня ў стане вырашыць ніводнае эканамічнае пытаньне, мы ўжо неяк прывычаліся. Ніводзін праект па мадэрнізацыі не завяршыўся посьпехам, то бок ня стаў акупным.

Але цяпер мы бачым, што нават правядзеньне чыста бюракратычнага мерапрыемства становіцца вялікай праблемай. Бо ў кіраўніцтва няма адзінства і ідэй, яно проста ня здольнае да ўцямных рашэньняў. Гэта прыкмета паралічу дзяржапарату. Адзінае, што ён можа, — гэта прыдушыць апазыцыю і вулічныя пратэсты.

Напрошваецца адна гістарычная аналёгія. У апошнія гады свайго жыцця хворы і стары Ёсіф Сталін рэдка прыяжджаў у Крэмль. Ён сядзеў на дачы ў Кунцаве і час ад часу прымаў сваё бліжэйшае

атачэньне, прычым позна вечарам у форме застольяў. Паколькі ўся сыстэма дзяржаўнага кіраваньня была завязаная на адным чалавеку, то насыпелыя рашэньні па пытаньнях палітычнага, эканамічнага і грамадзкага жыцця не прымаліся. 13 гадоў не праходзілі съезды Кампартыі, гадамі не праводзіліся пленумы ЦК. Сталін стаміўся ад працы і цешыўся сваім статусам паўбога.

І брэжнеўскі застоі надыйшоў тады, калі першая асоба апынулася ў стане фізычнай і псыхалёгічнай неадэкватнасьці.

У палітычнай сыстэме, дзе ўсе больш-менш важныя рашэньні прымаюцца на вяршыні адміністрацыйнай піраміды, вельмі шмат залежыць ад першай асобы. Любая заміна гэтай асобы паралізуе працу ўсяго дзяржаўнага апарату. І справа тут ня толькі ў пэўнай разгубленасьці і адсутнасьці новых ідэй, няздольнасьці рэагаваць на новыя выклікі. Чалавек за 23 гады ва ўладзе можа проста стаміцца. Хочацца адпачыць. Дый хакейную трэніроўку нельга ж прапускаць.

**Валер Карбалевіч
"Радые Свабода"**

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

«ВОЛЬНАЯ БЕЛАРУСЬ» БЕЗ БЕЛАРУСАЎ

Поспех рэформаў у першую чаргу залежыць ад здольнасьці рэфарматараў ствараць кааліцыі ў сваю падтрымку. Прапануем 3001-е абмеркаваньне праграмы «Вольная Беларусь», падрыхтаванай калектывам аўтараў на чале з Зянонам Пазьняком.

Невясьлёная сацыялогія

У першым абзацы дакумента палітычны рэжым у Беларусі названы недэмакратычным і аўтарытарным. Адзначаецца, што ён праводзіць палітыку прамаскоўскай унутранай акупацыі і русіфікацыі. Абмяркоўваць тут, на першы погляд, няма чаго. Палітыка кожнага аўтарытарнага і недэмакратычнага рэжыму можа разглядацца як акупацыйная. Гэта падставовая паліталагічная ісціна.

Звернемся па каментар да амерыканскага эканаміста Мансура Олсана, які разглядаў сучасныя дзяржавы як вынік супрацьстаянн паміж бандытамі-гастралёрамі і мясцовымі стацыянарнымі бандытамі. Калі першыя

ўладзе не абавязкова быць прамаскоўскай. Свая, родная ўлада з гэтай задачай здольная выдатна спраўляцца. Яна ж не па ўказанні з Масквы, а дзеля вырашэньня ўласных задач зацікаўленая ў русіфікацыі.

Звернемся да табліцы, складзенай на падставе апытанняў НІСЭПД. У год першых прэзідэнцкіх выбараў у паўсядзённых зносінах карысталіся беларускай мовай 16%, праз тры гады — 6%, а яшчэ праз два — толькі 3%. Адкуль такая дынаміка? Ніякая палітыка русіфікацыі не магла быць яе прычынай, тым больш, што колькасць рускамоўных за гэты ж час не ўзрасла, а скарацілася!

Парадокс тлумачыцца проста. Перабудова пераваля насельніцтва былых рэспублік

прызнацца нават самому сабе ў выкарыстанні траянкі рэспандэнта было няпроста. Але ў 1997 годзе ўсё ўстала на свае месцы.

У год першых прэзідэнцкіх выбараў будучы адзіны палітык (АП) дзейнічаў рацыянальна, калі зрабіў двухмоўе часткай сваёй выбарчай праграмы. У маі 1995 года на першым канстытуцыйным рэфэрэндуме за наданне рускай мове роўнага статусу з беларускай прагаласавала 83,2% ад колькасці тых, хто прыняў удзел у рэфэрэндуме. Неабходна падкрэсліць, што падлік галасоў забяспечвала дзярмошынская ЦВК. Пра яе бесстароннасьць сведчыць, у прыватнасьці, яўка ў 64,8%. Праз паўтара года яўка падскочыла на 20 пунктаў — да звыклых па цяперашніх мерках 84,2%! Але гэта ўжо іншая гісторыя.

Нібы вавёрка ў коле

Беларускае грамадства, на думку аўтараў дакладу, засела ў XX стагоддзі. У гэтым галоўны вынік антынароднага рэжыму. Прыметнікі «аўтарытарны» і «антыдэмакратычны» нязгоды ў мяне не выклікаюць. Але чаму рэжым антынародны?

У 1994 годзе на першых і апошніх свабодных прэзідэнцкіх выбарах у Беларусі АП у другім туры падтрымала 80,3% выбаршчыкаў ад колькасці тых, хто прагаласаваў (56% ад спісачнага складу), ягонага апанента, прэм'ер-міністра Вячаслава Кебіча, — 14,2%. Паводле ўсялякіх мерак — больш чым пераканаўчая перамога!

Аднак звернемся да вынікаў першага тура. Кандыдаты ад нацыянальна-дэмакратычных сіл (Пазьняк, Шушкевіч) атрымалі на дваіх 22,7%, а іх ідэйныя апаненты з прасавецкага лагэру

(Дубко, Кебіч, Лукашэнка, Новікаў) — 72,4% пры яўцы 79%. Калькулятар падказвае, што падтрымка другіх апынулася ў 3,2 разы вышэйшай. Больш пераканаўчай ілюстрацыі электаральнай структуры беларускага грамадства, мабыць, і не знайсці.

Першыя і ўсе наступныя прэзідэнцкія выбары зафіксавалі галоўную характарыстыку беларускага грамадства — раскол. Для разумення яго прыроды нам спатрэбіцца ўяўленне пра два тыпы ўзнаўлення культуры: статычны і інтэнсіўны.

Першы ўласцівы традыцыйнай цывілізацыі. Ён накіраваны на падтрыманне ўсіх сістэм грамадства ў нязменным стане ў адпаведнасці з уяўленнямі, што ідэалізуюць мінулае. Другі пануе ў ліберальнай цывілізацыі. Ён характарызуецца імкненнем пастаянна павышаць сацыяльную эфектыўнасьць.

Сучасная Беларусь, безумоўна, выйшла за рамкі традыцыйнай цывілізацыі, але перайсці мяжу ліберальнай цывілізацыі так і

не здолела. Яна затрымалася ў прамежковым стане, які спалучае элементы абедзвюх цывілізацый.

«Раскол, — тлумачыць гісторык Аляксандр Ахізер, — паталагічнае стан грамадства, што характарызуецца супярэчнасцю паміж субкультурамі адной культуры». У нашым выпадку, гэта субкультуры, якія склаліся пад уплывам традыцыйнай і ліберальнай цывілізацый.

Расколатае грамадства — нібы вавёрка ў коле — бязьвісьці па крузе, бо актывізацыя каштоўнасцяў адной часткі грамадства прыводзіць у дзеянне сілы іншай часткі грамадства, якая адмаўляе гэтыя каштоўнасці. Як тут ні прыгадаць ліберальную хвалю, спароджаную перабудовай, а ўслед за ёй актывізацыю прадстаўнікоў сацыяльнай перыферыі. Іх электаральная актыўнасьць і забяспечыла першую перамогу будучаму пентачэмпіёну.

(скарочана)

**Сяргей Нікалюк
"Новы Час"**

ЯКОЙ МОВАЙ, У АСНОЎНЫМ, ВЫ КАРЫСТАЕЦЕСЯ У ПАЎСЯДЗЁННЫХ ЗНОСІНАХ?, %				
Мова зносін	11'94	11'97	03'99	06'15
Беларуская	16	6	3	3
Руская	68	41	42	69
Руская і беларуская	7	20	27	12
Змяшаная	6	35	27	16
Іншая	2	1	1	—

абіраюць насельніцтва па максімуму, дык другія «аптымізуюць» забраныя ў насельніцтва даходы, пачынаюць зберагаць іх і інвеставаць», што стварае ўмовы для трансфармацыі бандытаў у кіраўнікоў аўтакратаў.

Такім чынам, для правядзення палітыкі ўнутранай акупацыі

СССР са стану палітычнай апатыі ў стан палітычнага ўзбуджэння, складовай часткай якога стала нацыянальная (этнічная) мабілізацыя. Але ўжо да другой палове 1990-х гадоў яе рэсурс быў вычарпаны. Звярніце ўвагу на дынаміку варыянтаў адказаў: «руская і беларуская» і «змяшаная». У 1994 годзе

ОКОЛО ШКОЛЫ

А КОЛЯ ВДРУГ ПЕРЕДУМАЛ...

Коля не поддержал папу в его стремлении перенести начало уроков на 9 утра.

Чтобы окончательно не сойти с ума, давайте восстановим события по порядку.

21 апреля Лукашенко заявил, что его сын Николай не высыпается на уроках и хорошо бы начинать занятия в 9 утра. «Дать ребенку час утром поспать», — распорядился руководитель страны и потребовал «не смотреть, что родителям сложно в школу отправить ребенка, потому что они раньше идут на работу».

Уже на следующий день, 22 апреля, журналисты заловили министра образования и прямо поинтересовались, будут ли менять расписание в школах, на что тот ответил: «Давайте не будем пока будоражить родительскую общественность». И рассказал примерно все то, о чем родители и СМИ говорили весь следующий месяц: о позднем окончании второй смены, о подвозах детей к школам и

графиках работы родителей.

Но президент на этом не успокоился, и уже 12 мая жестко потребовал: «Надо нам менять график работы школ. Раньше девяти часов уроки начинать не надо».

Пока родители и учителя негодовали, указывая, что в системе образования есть и более насущные проблемы, нежели невысыпающийся Коля, Министерство потихоньку начало высылать письма с требованием начинать занятия в 9 утра или дать, как минимум, серьезное обоснование, почему это невозможно.

И тут случилось самое смешное. 16 мая выяснилось, что та самая школа в Острошицком городке, где на первом уроке «все спят» и Коля «прикорнул», ничего в своем графике менять не собирается. Там вообще были искренне удивлены

вопросом о том, готовы ли они перенести на час уроки: «У нас же дети из Бродка ездят, на 7:20».

Но Лукашенко не сдавался и продолжал настаивать. Скоро белорусы узнали, что согласно санитарным нормам и правилам, оптимальное время для начала уроков в школе — 9 утра. (Интересно, а где можно получить компенсацию за подорванное здоровье тем, кто все школьные годы проучился с 8-ми или «недосып» зачтется в трудовой стаж при выходе на пенсию?)

«Как вы думаете, кто победит? Коля или родители всей страны?»

А пока школы придумывали лазейки, как «свинтить» от такого настойчивого предложения, Минобразования 26 мая официально подтвердило: уроки начинать с 9 утра! Лукашенко лично доложили, что его распоряжение выполнено и более 80% школ будут начинать занятия в новом учебном году с 9 утра.

В общем, школа взяла равнение

на Колю. Но тут оказалось, что Коля передумал. Вернее, даже не передумал, а в принципе и не хотел ничего менять в своем школьном графике.

Рассказывая сегодня про реакцию сына на инициативу о переносе начала уроков, Лукашенко поведал: — Утром одно мнение я уже получил: ты не то делаешь, не надо в 9 часов. Как родители детей повезут? Это же не сын президента едет, — процитировал глава государства слова своего сына, посещая сш №61.

Вот так: школы «ператрахнули», детей напрягли, родителей заткнули, за один месяц переписали все правила и нормы. И все ради одного мальчишки, которого папа, оказывается, не так понял. Ну разве не анекдот?

И можно было бы посмеяться, если бы героями этого анекдота не оказались все мы.

Светлана Метёлкина
gazetaby.com

НАВАЦЫЯ

БЕЛОРУСЫ ХОТЯТ РЕФОРМ...

Почти 79% граждан Беларуси — за реформы. Но глава государства держится за анахроничную экономическую модель, опасаясь политических рисков ее трансформации, а Лукашенко переводит стрелки на контроль за ценами...

Александр Лукашенко похвалил инициативу Федерации профсоюзов Беларуси (ФПБ) организовать народный контроль за ценами на торговых объектах. Независимые экономисты считают, что это популизм. Нужно развивать рынок, конкуренцию, а не (как любили некогда выражаться большевики) бить по хвостам.

Причем сегодня, похоже, даже рядовая масса настроена по отношению к экономическим реформам прогрессивнее, чем руководство Беларуси. В этом плане показательные результаты свежего исследования Белорусской аналитической мастерской (БАМ, Варшава), которой руководит известный социолог Андрей Вардомацкий. 78,9% белорусов ответили «да» на вопрос, нужны ли нашей стране экономические реформы.

У нас контролеров и так до черта «Слышал, что вы хотите организовать народный контроль за ценами в магазинах, — заметил Лукашенко 19 мая на встрече с председателем ФПБ Михаилом Ордой. — Все в отчетах статистики и правильно, и хорошо по методикам, но в магазинах по основным товарам, основным продуктам питания ситуация может быть другая. Какая она — кто, как не профсоюзы, это лучше всего знают».

Эта сцена оставила впечатление хорошо продуманного и разыгранного перед широкой публикой спектакля.

Независимые обозреватели, оппозиция критикуют ФПБ за полную лояльность, подыгрывание властям. Официозные профсоюзы сидели как мышь под метлой, когда

в феврале — марте по всей стране проходили вспыхнувшие именно на почве социального неблагополучия протесты так называемых дармоедов.

А теперь вот и глава государства, и ФПБ демонстрируют заботу о том, чтобы содержимое потребительской корзины не слишком разоряло простого человека.

«Если не растут доходы, то не должны расти и цены. А что мы видим? Многие ведомства поднимают их на глазах», — рассуждает Орда. Теперь в ФПБ создана рабочая группа по мониторингу цен на социально значимые товары и услуги.

Да, но белорусская экономика и так страдает от засилья контролеров. Даже Лукашенко время от времени требует, чтобы проверок стало меньше, чтобы предпринимателей не так дергали.

А тут получается, что армия контролеров лишь вырастет. Причем полномочия и компетентность рекрутируемых профсоюзами проверяльщиков под вопросом. Все это слишком уж смахивает на большевистскую борьбу со спекулянтами.

Инфляцию может спровоцировать именно «забота о народе»

Правда, в последние несколько лет правительству и Национальному банку удалось сбить инфляцию. После сумасшедшего 2011 года, когда цены подскочили на 108,7%, их индекс последовательно снижался: 2012 год — 21,8%, 2013 — 16,5%, 2014 — 16,2%, 2015 — 12%, 2016 — 10,6%. За январь — апрель нынешнего года по сравнению с показателем за декабрь потребительские цены выросли на 2,4%.

Так что есть все шансы уложиться

в годовой прогноз инфляции — 9%. Если — внимание! — экономику не начнут накачивать пустыми деньгами, исполняя указание Лукашенко довести среднюю зарплату в нынешнем году до тысячи рублей.

Иначе говоря, угрозу чересчур стремительного роста цен несет в себе именно волюнтаристская задача форсированного увеличения зарплат. Напомню: гиперинфляционный взрыв 2011 года последовал именно после того, как к президентским выборам-2010 среднюю зарплату взвинтили до 500 долларов в эквиваленте.

Лукашенко, памятуя печальный опыт, ныне твердит, что повышать заработки следует за счет роста производительности труда.

Но давайте прикинем. За март средняя зарплата в Беларуси составила только 770,6 рубля. Поднять ее до конца года еще на 230 рублей за счет скачка производительности (выбрасывать людей с предприятий Лукашенко запрещает), тем более в условиях затяжной рецессии (только в последние месяцы фиксируется слабое оживление экономики: 0,5% роста ВВП за январь — апрель), просто-напросто невозможно. Значит, снова велик риск наступить на те же грабли.

Массу достала безнадега

Прошли времена, когда изрядная часть населения по-детски радовалась хрустящим свежееотпечатанным купюрам в кошельках накануне очередной избирательной кампании. Электорат, похоже, уловил: это у нас не к добру, потом жди обвала.

Действительно, уже дважды за годы своего правления Лукашенко давал белорусам по 500 долларов среднего заработка в эквиваленте, и оба раза после этого экономика мстила. Следовали обвал курса национальной валюты, скачок

инфляции, а уровень средней зарплаты снова падал ниже сакральной черты.

Экономисты подчеркивают, что виной — старая экономическая модель, которая просто не может обеспечить высоких темпов роста и на этой базе — натурального повышения благосостояния.

Но поскольку на самом вершине политической воли к реформам очевидно недостает, Лукашенко раз за разом возвращается к идее фикса административного удержания цен при административном же (через давление на вертикаль, директорат) подъеме зарплат.

В частности, выступая 21 апреля с ежегодным посланием, президент, раскритиковав министра торговли за ставку на конкуренцию как регулятор цен, заявил: «И никакие реформаторы и МВФ вам не указ. Контролируйте ценообразование... Не слушайте никого, кто будет убеждать вас в необходимости либерализации».

Между тем среди населения ныне, как видим, силен запрос именно на экономические реформы. Здесь, правда, следует отметить, что саму суть реформ масса понимает неоднозначно.

Например, согласно тому же опросу, проведенному БАМ в период с 28 марта по 13 апреля по всей Беларуси (в нем приняли участие 1063 человека по репрезентативной выборке), из тех, кто выступает за реформы, 57,4% считают, что суть реформирования должна состоять в уменьшении роли государства в экономике, а 31,1%, напротив, полагают, что государство должно увеличить свою роль в экономике.

Это означает, что массу уже достала безнадега. Это значит, что публику не греют спектакли с фальшивой заботой о народе.

Александр Класковский
БЕЛАПАН